

Leader (koodi M19)

Toimenpiteen kuvaus

Leader-toimenpide muodostuu seuraavista toimenpiteistä:

- 1) Tuki yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisstrategian mukaisten toimien täytäntöönpanoon (M19.2). Tukea myönnetään avustuksena kehittämishankkeeseen, yleishyödylliseen investointihankkeeseen tai yrityshankkeeseen. Toimenpiteet voivat olla paikallisia, alueellisia, alueiden välisiä tai kansainvälisiä kehittämis- tai yrityshankkeita.
- 2) Paikallisen toimintaryhmän yhteistyön valmistelu ja täytäntöönpano (M19.3). Tukea myönnetään julkisoikeudellisille ja yksityisoikeudellisille yhteisöille (mm. yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat, Leader-ryhmät) alueiden välisen tai kansainvälisen hankkeen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin.
- 3) Tuki toimintakustannuksiin ja toiminnan edistäminen (M19.4). Tukea myönnetään Leader-ryhmälle alueen toimijoiden aktivointiin, paikallista strategiaa koskevan toiminnan edistämiseen, sidosryhmien verkostoitumisen lisäämiseen sekä paikallisesta maaseudun kehittämisstrategiasta tiedon tuottamiseen ja välittämiseen. Lisäksi tukea myönnetään kustannuksiin, jotka liittyvät Leader-ryhmän toteuttaman paikallisen kehittämisstrategian hallinnointiin.

Toimenpiteen rahoituskehys ja rahoituksen toteuma 31.12.2017 sekä määrällinen tavoite

Toimenpiteen kehys on 300 milj. euroa, josta tuki yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisstrategian mukaisten toimien täytäntöönpanoon 217 milj. euroa, paikallisen Leader-ryhmän yhteistyön valmisteluun ja täytäntöönpanoon 23 milj. euroa ja tuki toimintakustannuksiin ja toiminnan edistämiseen 60 milj. euroa. Maksuina on toteutunut 48,5 milj. euroa, 2,8 milj. euroa ja 10,7 milj. euroa. Toimenpiteiden kehyksistä on vastaavasti sidottu 54 %, 50 % ja 50 %.

Tavoitteeksi on asetettu, että valittujen paikallisten toimintaryhmien määrä on 54 kpl, paikallisten toimintaryhmien kattama väestö 1,8 milj. ja tuetuissa yrityshankkeissa syntyy 1 700 työpaikkaa.

Saatu aikaan 31.12.2017 mennessä

Leader-ryhmien rahoittamat hankkeet tukivat laajasti ja monipuolisesti paikallisten kehittämisstrategioiden toteuttamista. Hankkeissa tehtiin paljon yleishyödyllistä kehittämistä. Moni ryhmä raportoi yritystukien kysynnän vilkastuneen. Teemahankkeet toimivat hyvinä välineinä rahoittaa pieniä toimia ja aktivoida uusia toimijoita kehittämistyöhön. Hankkeiden tuloksia esitetään tarkemmin ao. toimenpiteiden tietosivuilla.

Leader-ryhmien rahoittamista hankkeista oli vuoden loppuun mennessä päättynyt yhteensä noin 1 100 kpl ja käynnissä oli yhteensä noin 2 300 kappaletta, joista kehittämishankkeita oli 1500 kpl, yritystukia 700 kpl ja alueiden välisiä ja kansainvälisiä hankkeita ja esiselvityksiä 100 kpl.

Päättäneistä hankkeista 640 kpl oli maaseudun palvelujen ja kylien kehittämistä (M07), 375 kpl tila- ja yritystoiminnan kehittämistä (M06), 32 kpl yhteistyötä (M16), 20 kpl investointeja fyysiseen omaisuuteen (M04) ja 13 kpl koulutusta ja tiedonvälitystä (M01). Alueiden välisiä hankkeita oli päättynyt 19 kpl, joista esiselvityksiä 10 kpl. Vuoden 2017 loppuun mennessä ei ollut päättynyt yhtään kansainvälistä hanketta. Toimintarahahankkeita oli päättynyt 5 kpl ja käynnissä 65 kpl.

Vuosi 2017 oli käytännössä toinen täysi toimeenpanon vuosi Leader-ryhmissä. Maa- ja metsätalousministeriö valitsi Leader-ryhmät ja hyväksyi paikalliset maaseudun kehittämisstrategiat 21.1.2015. Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto ja Leader-ryhmät solmivat sopimukset strategian toteuttamisesta osana Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 7.4.2015. Hanke- ja yritystukien ja toimintarahain haut käynnistyivät vuonna 2015 ja tukipäätöksien tekeminen kaikista tuista oli mahdollista vuonna 2016. Vuonna 2017 Leader-ryhmillä oli mahdollisuus hakea lisää rahoituskehystä ohjelmakauden ensimmäisessä kehystarkistuksessa. Kehystarkistuksen prosessi jatkui 2018.

Leader-ryhmien kattaman väestön määrä on 2,7 milj. henkilöä.

Leader-toimintatavan kehittämistä jatkettiin vuonna 2017 Leader2030-tulevaisuustyössä pohtimalla erityisesti Leaderin muuttuvaa roolia maakuntaudistuksen myötä. Leader-ryhmien laatutyön sparrausta jatkettiin ja käynnistettiin Leader-ryhmien vertaisauditoinnin prosessi.

Linkkejä:

www.maaseutu.fi

[Agrikaattori](#)